MIAKÖ | MIKEPÉRCSI ANYÁK A KÖRNYEZETÉRT

AKKUMULÁTORGYÁR
a szomszédunk

Lássunk tisztán!

Magyarországon sorra épülnek a környezetre és az emberi egészségre veszélyes akkumulátoripari beruházások. A tervezésnél és a megvalósításnál is hiányos volt a kormányzati, hatósági, önkormányzati szintű tájékoztatás, elmaradtak a lakossági egyeztetések. A kiadvánnyal a Mikepércsi Anyák a Környezetért Egyesület (MIAKÖ) célja, hogy pótolja e hiányosságokat, és hiteles tájékoztatást nyújtson a témában.

A projekt az Európai Unió "Polgárok, egyenlőség, jogok és értékek" (CERV) programjának támogatásával valósul meg. Az Európai Bizottság támogatása nem jelenti a projektben megvalósított tevékenységek tartalmának jóváhagyását, amely kizárólag az azt megvalósítók álláspontját tükrözi, valamint a Bizottság nem tehető felelőssé ezen információk bárminemű felhasználásáért.

ökotárs alapítvány

köfe Közösségfejlesztők Egyesülete

autonōmia

CF Kárpátok Alapítvány – Magyarország

Lássunk tisztán!

Csak Debrecenben 8 akkumulátoripari beruházás van jelen, vagy épül, amely alapvetően határozza meg a térség jelenét és a jövő generáció esélyeit az egészséges élethez.

Miért nem volt tisztességes, ahogy idáig jutottunk? Mi a helyzet az akkumulátoripari álmokkal?

1 Már a tervezési szakaszban sem tartották be a vonatkozó EU-s és hazai jogszabályokat, nem volt stratégiai környezeti vizsgálat, amely bizonyíthatta volna, hogy Magyarország nem alkalmas arra, hogy vízzabáló, energiafüggő, környezetszennyező gyárakat telepítsenek oda, ahol nincs nyersanyag, nincs technológia és nincs elég munkaerő.

2 Nem tájékoztatták „kellő időben" az itt élőket a gyárak várható negatív hatásairól, akkor, amikor még dönthettünk volna arról, hogy a kockázatok ellenére vállaljuk a velük való együttélést. Ezzel megsértették az Aarhusi Egyezményt, mint az egyik legfontosabb nemzetközi szerződést. A tájékoztatás azóta sem történt meg, sőt, a jogszabályok szigorításával a közmeghallgatások is az online térbe szorultak, kiüresedtek.

3 Debrecenben a gyárak beengedését megelőzően meg kellett volna alkotni a települési környezetvédelmi programot, amelyet Eu-s kötelezettségre alapozva a környezetvédelmi törvény ír elő. Ebben a programban láthatóvá vált volna, hogy a folyóval és más természetes vízzel nem rendelkező, aszállyal sújtott településen nem lehet vízzabáló gyárakat telepíteni. Nem beszélve arról, hogy Debrecen levegője már így is az egyik legrosszabb, hiszen egy teknőben helyezkedik el, amely a szennyezett levegő tartós jelenlétét erősíti.

4 Senki nem gondolta át a nehézfémszennyezés hatásait a mezőgazdaságra, az állattenyésztésre és így az emberekre. A gyárak kijelölt területeit több ezer hektáron magas minőségű földek veszik körül, amelyek felveszik a kibocsátott szennyező anyagokat, ezzel az ország élelmiszertermelését veszélyeztetik. Ez hosszú távon népegészségügyi problémává súlyosbodhat, a kialakuló nagyszámú rákos megbetegedések következményeként.

5 A várható környezetszennyezésnek a rétegvízre, a levegőre, a talajra beláthatatlan következménye lesz, ahogy Kínában már megtapasztalhatták.

További információk

MIAKÖ | MIKEPÉRCSI ANYÁK A KÖRNYEZETÉRT

6 A jogszabályokat és a hatósági rendszert úgy alakították ki, hogy a gyáraknak kedvezzenek, megkönnyítve az engedélyeztetési és működési folyamataikat. A kiemelt beruházássá nyilvánítás hatására az önkormányzatok által alkotott településrendezési szabályokat figyelmen kívül lehet hagyni.

7 A hatóságok hivatalnokai nincsenek felkészülve az akkumulátoripar engedélyeztetésére, alig ismerik az alkalmazott technológiát. Ezen az sem segít, hogy az ázsiai tulajdonosok nem értik és nem fogadják el az EU-s, valamint a hazai jogrendszernek való megfelelés kötelezettségét. „Otthon így csináljuk, és ez nekünk megfelel." Ezt a mondatot hallják a magyar mérnökök, amikor valaminek az elmaradását kérik számon az ázsiai féltől.

8 Az érintett hatóságok nem a magyarországi érdekeket tartják szem előtt, nem a lakosságot védik, hanem a kormány és az ázsiai tulajdonosok érdekeit. A beadott dokumentumokat nem kérdőjelezik meg, tényleges vizsgálatokat nem végeznek, engedik és elhallgatják a környezetszennyezést.
Nevetségesek a bírságok, szinte láthatatlanok a szankciók.

9 A hatóságok az engedélyezési eljárásokra vonatkozó jogszabályokat nem tartják be, nem fordítanak kellő figyelmet az egymás mellett épülő gyárak együttes környezeti hatásaira, a dominó hatás katasztrofális következményeire.

Külső védelmi terv nem készült, nem lehet tudni, hogyan akarják megvédeni a lakosságot egy esetleges robbanás következményeitől.

10 Az ázsiai gyáraknak nem érdekük a magyar munkaerő alkalmazása, mivel a magyarok nem olyan alázatosan és odaadóan dolgoznak, mint az ázsiaiak, és nehezebb bent tartani a szennyezés tényét, a környezeti mérések esetleges manipulálását.

11 A nagyszámú, főleg férfiakból álló vendégmunkások közbiztonsági problémákat okozhatnak, amit a rendőrség nehezen tud kezelni a nyelvi és kulturális különbségek miatt.

12 A vendégmunkások nagy száma járványügyi kockázatokat is rejt, amit a hazai, már amúgy is romokban lévő egészségügy nem fog tudni kezelni.

13 A gyárakból származó nagymennyiségű selejt feldolgozása, valamint a használt akkumulátorok tárolása óriási környezeti kockázatot jelent, amelynek beláthatatlan következményei lehetnek.

Az akkumulátor-nagyhatalmi álmok az egész országot, az itt élő összes polgárt érintik és veszélyeztetik, ez nem lokális probléma. Az országunk léte, a jövő generáció van veszélyben, ezért azonnali cselekvésre van szükség!

ÁLLAMI TÁMOGATÁSOK AZ AKKUMULÁTORIPARBAN

Akkumulátorgyártáshoz kapcsolódó funkció	Üzemek száma *	Közvetlen állami támogatás Md Ft	Közvetett állami támogatás (infrastruktúra) Md Ft
Alapanyaggyártók	15	159	Az infrastruktúra
Alkatrészgyártók	12	27	kiépítését
Cella, modulgyártók	6	743	mindenhol ugyanazok a NER cégek
Akkum.összeszerelés, kieg.	4	20	végzik
Újrahasznosítók	6	9	
Veszélyesanyag-raktár	3	-	
Összesen	46	958	1004

*Ebből 23 veszélyes üzem

Az állam összesen 1960 Md Ft-ot költött az akkumulátoriparra.

Forrás:
Éltető Andrea közgazdász - Helyzetkép a magyar akkumulátoriparról

AKKUMULÁTORIPARI LÁTKÉP, DEBRECEN

Miért kockázatos az akkumulátorgyártás az egészségünkre?

Az akkumulátorgyártás során nem egyetlen veszélyes anyaggal kell számolni, hanem több, egymást erősítő vegyület együttes jelenlétével, amelyek a levegőbe, a talajba vagy a vízbe kerülhetnek.

Ezek hatása sokszor nem azonnal jelentkezik, hanem hosszabb idő alatt, és gyakran csak akkor válik láthatóvá, amikor már komoly egészségügyi problémákat okoz. A gyártás során leggyakrabban használt fémek közé tartozik a **nikkel, a kobalt és a mangán**, amelyek az akkumulátorok működéséhez nélkülözhetetlenek.

Ezek a fémek azonban biológiai szempontból nem ártalmatlanok. Finom por formájában a levegőbe kerülhetnek, belélegezve pedig lerakódhatnak a tüdőben. Hosszabb távon gyulladásos folyamatokat, légzőszervi megbetegedéseket, sőt daganatos elváltozásokat is okozhatnak.
Por és aeroszol formájában, gyártás közben a szellőzőrendszereken keresztül, hulladékkezelés, szűrőcsere, karbantartás során, vagy éppen a szennyvízzel juthatnak ki a környezetbe, onnan pedig az emberi szervezetbe.

A **nikkel és a kobalt** különösen veszélyes, mert bizonyítottan rákkeltő hatásúak és képesek megváltoztatni a sejtek működését. A **mangán** elsősorban az idegrendszert támadja: tartós kitettség esetén olyan tüneteket válthat ki, amelyek a Parkinson-kórhoz hasonlítanak. Együttes jelenlétük még tovább növeli a daganatos kockázatot.

Azért veszélyesebbek együtt, mint külön, mert a fémek **felerősítik egymás hatását (szinergia)**, mert a többféle sejtkárosító mechanizmus egyszerre aktiválódik. A szervezet méregtelenítő rendszere (máj, vese) túlterhelődik. Fokozódik az oxidatív stressz, ami sejtpusztuláshoz vezet. Mindhárom fém irritálja a tüdőt. Együttes jelenlétük fokozza a krónikus hörghurut kialakulását, a tüdőfibrózist, és a légzési kapacitás csökkenését. A mangán neurotoxikus hatását a nikkel és kobalt felerősíti. Együtt memóriazavart, koncentrációs problémákat, idegrendszeri károsodást okozhatnak. Önállóan is erős allergének (kontakt dermatitisz), de a több fém egyszerre súlyosabb bőr- és immunreakciókat válthat ki.

Részletek

A **lítium**, amely az akkumulátorok egyik alapanyaga, szintén nem veszélytelen. Bár kis mennyiségben gyógyszerként is használják, ipari formában egészen más a kockázata. A lítiumvegyületek vízoldékonyak, ezért könnyen bekerülhetnek a talajvízbe, ahol hosszú ideig megmaradnak. A szervezetbe jutva hatással lehetnek a szívritmusra, az idegrendszerre és a vese működésére. Különösen aggasztó, hogy a lítium és más fémek együttes jelenléte felerősítheti egymás toxikus hatását.

A fémek mellett az akkumulátorgyártás egyik legjelentősebb kockázata az alkalmazott **oldószerek** jelenléte. Ezek közül az egyik legfontosabb az **N-metil-2-pirrolidon (NMP)**, amelyet az elektródák gyártása során használnak. Az NMP könnyen párolog, belélegezhető, és a bőrön keresztül is felszívódik. Rövid távon fejfájást, hányingert, szem- és torokirritációt okozhat, hosszabb távon pedig károsíthatja az idegrendszert, a vesét és a májat. Különösen aggasztó, hogy a kutatások szerint **magzatkárosító hatása is lehet**, ezért több országban szigorúan korlátozzák a használatát. Talajba jutva elszennyezheti a talajvizet.

Az NMP mellett gyakran alkalmaznak más oldószereket is, például **diklórmetánt**, illetve **acetont**. Az aceton rendkívül gyúlékony, gyorsan párolog, és zárt térben robbanásveszélyt jelenthet. Belélegezve szédülést, fejfájást, koncentrációzavart okoz, tartós kitettség esetén pedig idegrendszeri-, vese- és májkárosodáshoz vezethet. A megengedett határérték fölött súlyos mérgezést okozhat. A diklórmetán ezen tulajdonságok mellett rákkeltő, illetve károsítja a magaslégköri ózont.

Fontos megérteni, hogy ezek az anyagok nem elszigetelten hatnak. A levegőben, vízben és talajban együtt jelen lévő fémek és oldószerek **összeadódó és egymást erősítő hatást** fejtenek ki. Ez az úgynevezett szinergikus hatás az oka annak, hogy a környezeti terhelés gyakran jóval súlyosabb következményekkel jár, mint amit egy-egy anyag önmagában indokolna. Éppen ezért kulcskérdés a folyamatos mérés, az átlátható adatszolgáltatás és a lakosság korrekt tájékoztatása. Nem pánikkeltésről van szó, hanem annak megértéséről, hogy a modern ipari technológiák milyen egészségügyi kockázatokat hordoznak, és milyen feltételek mellett alkalmazhatóak.

További információk

MIAKÖ “ANYÁDMÉR PROGRAM”

A tiszta levegő alapvető feltétele az egészséges életnek – **különösen a gyermekek** esetében, akik gyorsabban lélegeznek, és fejlődő szervezetük érzékenyebben reagál a környezeti ártalmakra.

A MIAKÖ „**ANYÁDMÉR**” civil levegőminőség-mérő hálózatával olyan adatokat mérünk, mint:

- **PM1, PM2.5, PM10** (szálló por),
- **CO_2** (szén-dioxid),
- **hőmérséklet és páratartalom,**
- **NOx** (nitrogén-oxidok),
- **VOC** (illékony szerves vegyületek).

Mit jelent a valós idejű mérés?
A **miakoegyesulet.hu** oldalon megtekintheted a kihelyezett **„ANYÁDMÉR”-mérőket**. A színes pontokra kattintva **magyarázattal együtt** láthatod az adott mérő környezetének elmúlt, 24 órás adatait.

A mérők **percenként frissülő, valós idejű adatokat** szolgáltatnak arról, hogy itt és most milyen levegőt lélegzünk be. Ez különösen jól látszik szeles időben: a szennyező anyagok egyik helyről a másikra sodródnak, így a levegőminőség **gyorsan és helyenként nagyon eltérően** változhat.

Miért fontos ez a gyakorlatban?

A valós idejű adatok segítenek:
✓ felismerni, mikor romlik hirtelen a levegő minősége – legyen az füst, tűz, porfelhő vagy ipari tevékenység miatt
✓ megérteni, hogyan változik a szálló por (PM10, PM2.5) **percről percre**
✓ **gyorsan reagálni** a környezeti változásokra

Ha rendszeresen figyeled a méréseket, sokkal jobban megérted, mi történik a **közvetlen környezetedben**, nem csak utólag, statisztikákból.

Miért veszélyes a szálló por (PM)?
A **PM2.5 és PM10** részecskék olyan aprók, hogy:

- mélyen bejutnak a tüdőbe,
- egy részük a véráramba is bekerülhet.

Ezekhez a porszemcsékhez tapadnak, a veszélyes és szennyező egészségkárosító anyagok, mint a nehézfémek és az illékony szerves oldószerek.

Mire használhatók az „ANYÁDMÉR” adatai?
A valós idejű mérések alapján tudatosabban dönthetsz:

- mikor szellőztetsz,
- mikor sportolsz,
- mikor érdemes inkább zárt térben maradni,
- mikor kell fokozottan védeni a gyerekeket és az időseket
- mit kérj vagy követelj a hatóságoktól és a döntéshozóktól.

🌱 **A levegőminőség nem statisztika – hanem mindennapi tapasztalat.**

Az „ANYÁDMÉR” abban segít, hogy folyamatosan tájékozott legyél, és hiteles információk alapán hozz döntéseket.

AKKUMULÁTOR IPARI ÜZEMEK ÉS ILLEGÁLIS AKKU-HULLADÉKLERAKÓK MAGYARORSZÁGON

FORRÁS: akarteis.hu
facebook.com/akarteis.hu

MIAKÖ | MIKEPÉRCSI ANYÁK A KÖRNYEZETÉRT

Mikepércsi Anyák a Környezetért Egyesület (MIAKÖ)

Elnök: Kozma Éva

Székhely: 4271 Mikepércs, Petőfi Sándor utca 67.

Számlaszám: 11600006-00000001-97273401

Honlap: miakoegyesulet.hu

E-mail cím: info@miakoegyesulet.hu

Facebook: https://www.facebook.com/share/1BsoRkyiNf/

Az anyádmér: miakoegyesulet.hu/anyadmer/

Tiktok: miako_stop_akkugyarak

Keress, kövess és támogass bennünket! Köszönjük!

Impresszum:

Akkumulátorgyár a szomszédunk · információs füzet · Kiadja: Mikepércsi Anyák a Környezetért Egyesület (MIAKÖ) 4271 Mikepércs, Petőfi Sándor utca 67., E-mail: info@miakoegyesulet.hu, Grafikai munka, tördelés: Krajecz Tamás, Nyomdai munkák: Cívis Nyomda Kft.

További információk az egyesületről